

SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASI VE TERÖRİZMİN FİNANSMANI İLE MÜCADELEDE ŞÜPHELİ İŞLEM TESPİT VE TEYİT PROSEDÜRÜ

1. AMAÇ

Bu prosedürlerin amacı, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve ilişkili mevzuat gereğince şüpheli işlem tespit ve bildirimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

2. KAPSAM

Bu prosedürlerin kapsamında Şirket Genel Müdürlük Birimleri Bölge Müdürlükleri ve Acenteleri tarafından yapılması zorunlu olan şüpheli işlem tespit ve bildirimine ilişkin işlemler ele alınmaktadır.

3. TANIM

Şüpheli İşlem: Şüpheli işlem, Şirket nezdinde veya aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işleme konu malvarlığının; yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına, bu kapsamda terörist eylemler için ya da terör örgütleri, teröristler veya terörü finanse edenler tarafından kullanıldığına veya bunlarla ilgili ya da bağlantılı olduğuna dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheyi gerektirecek bir hususun bulunması halidir.

4. SORUMLULUK

Tüm personel, acenteler ve acente personeli bu prosedürlerin uygulanmasından sorumludur.

5. İZLEME VE KONTROL

Suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesi ile ilgili şüpheli işlemlerin önceden belirlenip engellenmesine ve şüpheli işlemlerin ortaya çıkarılmasına yönelik olarak yüksek risk grubundaki müşteri ve işlemler, riskli ülkelerle gerçekleştirilen işlemler ile karmaşık ve olağandışı işlemlerin izlenmesi ve kontrolü Uyum Görevlisi tarafından yapılır.

İzleme ve kontrol kapsamında gerekli listelerin oluşturulmasından Bilgi İşlem sorumludur.

6. ŞÜPHELİ İŞLEMLERİ BİLDİRİMİNDE ZAMANLAR

- Şüpheli işlemler, en geç, işleme ilişkin şüphenin oluştuğu tarihten itibaren takip eden ilk iş günü içinde Uyum Görevlisine bildirilir.
- Bildirimde bulunulan işlemle ilgili olarak daha sonra yeni bilgi ve bulgular elde edildiği takdirde, tekrar yazılı olarak ve daha önce yapılan bildirimde ek olduğu belirtilerek gecikmeksizin Uyum Görevlisine gönderilir.
- Şüpheli işlemler, Şirket Uyum Görevlisi tarafından; işleme ilişkin bilginin kendisine ulaştığı tarihten itibaren en geç on iş günü içinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ise derhal Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı'na (MASAK) bildirilecektir.

7. ŞÜPHELİ İŞLEM TİPLERİ

Bu prosedür ekinde (EK:1) şüpheli işlemlerin tespitinde yardımcı olunması amacıyla şüpheli işlem tipleri belirlenmiştir.

Belirlenen şüpheli işlem tipleri rehber mahiyetinde olup, şüphe veya şüpheyi gerektirecek makul bir sebebin olup olmadığının değerlendirilmesinde bunların personel ve acentelere yardımcı olması amaçlanmıştır. Bu nedenle yükümlülerin, şüpheli işlemlerin tespitinde kendilerini bu rehber ile belirlenen şüpheli işlem tipleri ile sınırlandırmamaları; şüphe doğuran işlem, sayılan tiplerden herhangi birine uymasa dahi şüpheli işlem bildiriminde bulunmaları gerekmektedir.

İşlemlerin şüpheli işlem tiplerine uygunluğu değerlendirilirken " Suç Gelirlerinin Aklanması Ve Terörizmin Finansmanı İle Mücadelede Şirketimizin Kurum Politikası " belgesinde yer alan müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar göz önünde bulundurulmalı ve değerlendirme müşteri ve işlem bazında yapılmalıdır.

Bir başka deyişle, işlemin şüpheli olup olmadığı değerlendirilirken; müşterinin profili ve faaliyet hacmi, işlemin niteliği ile müşterinin bilinen faaliyetleri kapsamında veya faaliyeti ile orantılı olup olmadığı veya kimlere menfaat sağladığı, sektörün özellikleri ve daha önceki tecrübeler gibi hususların da dikkate alınması gerekmektedir.

Yapılmak istenen işlemin uluslararası niteliğinin bulunması durumunda, bu işlemin müşterinin işinin bir parçası olup olmadığına da bakılmalıdır.

Şüpheli işlem kavramında geçen işlem ifadesi tek bir işlem ile sınırlı olmayıp, şüphe veya şüpheyi gerektiren makul bir sebebin olup olmadığı, gerektiğinde birden çok işlem bir arada ele alınmak suretiyle de değerlendirilir. Örneğin tek tek bakıldığında şüphe arz etmeyen bir dizi poliçe iptal işlemi, birlikte değerlendirildiğinde şüphe arz edebilir.

Prosedürler ekinde yer alan şüpheli işlem tipleri belirlenirken öncelikle genel mahiyette şüpheli işlem tiplerine yer verilmiştir.

Genel mahiyette şüpheli işlem tipleri; müşteri profiline ve işlemlere ilişkin tipleri içermektedir. Müşteri profiline ilişkin tipler, kişi özelinde dikkat edilmesi gereken hususlarla, işlemlere ilişkin tipler ise müşteriden ziyade yapılmak istenen işlemin niteliğiyle ilgilidir.

İkinci olarak, şirketimizin faaliyet alanları ve bu alanlarda gerçekleştirilen işlemlerin özellikleri de dikkate alınmak suretiyle, sigortacılık ile ilgili şüpheli işlem tipleri belirlenmiştir.

Son olarak, terörün finansmanı açısından önem arz eden ve yine tüm yükümlü gruplarınca dikkate alınacak olan şüpheli işlem tiplerine yer verilmiştir.

8. ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİNE İLİKİN USUL VE ESASLAR

- Şirket çalışanları veya Acenteler, şüpheli bir işlemle karşılaştıklarında, tutar gözetilmeksizin; işlemi yapan tarafından, karşılaşılan şüpheli işlemle ilgili kısa bir araştırma yapıldıktan sonra işlemi yapan/yaptıran hakkında kimlik tespitinin yapılması ve e-posta veya yazılı olarak Şirketimiz Uyum Görevlisi'ne gönderilmesi gerekmektedir.
- Araştırmalar yapılırken müşterinin, hakkında bildirimde bulunulacağından şüphelenmesine neden olacak tutum ve davranışlardan kaçınılması gerekir.
- Uyum görevlisine yapılacak bildirimler **sözlü olarak yapılamaz**.
- Şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda, gerekli kimlik tespit işlemleri de yapılır. Bildirime konu şüpheli işlemin teşebbüs aşamasında kaldığı ve gerçekleştirilmediği durumlarda da kimlik tespiti yükümlülüğü mümkün olduğu ölçüde yerine getirilir.
- Bildirimde bulunulan işlemle ilgili olarak yeni bilgi ve bulgular elde edildiği takdirde, tekrar ve daha önce yapılan bildirimde ek olduğu belirtilerek gecikilmeksizin Uyum Görevlisine gönderilir.
- Şüpheli destekleyen bilgi ve belgeler bildirimde ek yapılır. İşleme konu malvarlığının suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile ilgili olduğuna dair **belge veya ciddi emare** bulunması halinde, Uyum Görevlisini "çok ivedi" kaydı içerecek şekilde bilgilendirinceye kadar, talep edilen işlem gerçekleştirilmez.
- Şüphelenilen bu işlemi gerçekleştirmekten kaçınmanın imkânsız olduğu ya da işlemi gerçekleştirmekten imtina etmenin işlemin faydalanıcılarını tespit etme çabalarını engelleyebileceği durumlarda bilgilendirme, işlemten hemen sonra da yapılabilir.
- Uyum görevlisi, kendisine bildirilen veya resen öğrendiği şüpheli olabilecek işlemler hakkında, yetki ve imkânları ölçüsünde araştırma yaparak edindiği bilgi ve bulguları değerlendirmek ve şüpheli olduğuna karar verdiği işlemleri Başkanlığa bildirmekle görevli ve yetkilidir.

- Şirket veya aracılığıyla yüz yüze olmayan işlemler yapılmasını mümkün kılan internet sigortacılığı, telefon ile sigorta satışı gibi interaktif uygulamalar kullanılarak yapılan işlemlerde veya izleme ve kontrol faaliyetleri sırasında şüpheli bir işlemin gerçekleştirildiğinin tespiti halinde, durum yine bu prosedür doğrultusunda uyum görevlisine bildirilir. Bu durumda kimlik tespitinde, yükümlü bünyesinde mevcut bilgi ve belgeler esas alınır.
- Şüpheli işlem bildiriminde bulunan Şirket çalışanları veya Acentelere Uyum Görevlisi tarafından, bildirim kayda alındığına dair e-posta ile bilgi verilir.

9. ŞÜPHELİ İŞLEMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Uyum görevlisi, kendisine bildirilen veya resen öğrendiği şüpheli işlemi,

- Yükümlü bünyesinde mevcut diğer bilgi ve belgeleri
- İlgili kanun, yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuatı

göz önünde bulundurmak suretiyle değerlendirir ve değerlendirme sonucuna göre işlemin, şüpheli işlem olarak MASAK'a **bildirilmesine veya bildirilmemesine karar verir.**

Uyum görevlisi, bu değerlendirme sürecinde, yükümlü bünyesindeki tüm birimlerden kendi görev alanı ile ilgili **her türlü bilgi ve belgeyi talep edebilir** ve kendisinden bilgi ve belge istenen birimler de istenilen bilgi ve belgeleri vermek zorundadır.

10. ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİNİN GİZLİLİĞİ VE BİLDİRİMDE BULUNANLARIN KORUNMASI

Şirket çalışanları veya Acenteler, Uyum Görevlisine şüpheli işlem bildiriminde bulunduğu veya bulunacağına dair, yükümlülük denetimi ile görevlendirilen denetim elemanlarına ve yargılama sırasında mahkemelere verilen bilgiler dışında, işleme taraf olanlar dâhil olmak üzere **hiç kimseye bilgi veremezler.**

Bu yükümlülük şüpheli işlemi Uyum Görevlisine bildiren kişi veya kişilerin yanı sıra şüpheli işlem bildiriminde bulunduğu herhangi bir şekilde vakıf olan diğer personeli de kapsar.

Uyum Görevlisine yapılan dâhili bildirimler de gizlilik kapsamındadır.

Personel, şube, acente, ile benzeri bağlı birimlerine, müşterisi hakkında şüpheli işlem bildiriminde bulunduğu dair hiçbir şekilde bilgi veremez.

Şüpheli işlem bildiri yükümlülüğünü yerine getiren gerçek ve tüzel kişiler ve Uyum Görevlisi, yükümlülerin kanuni temsilcisi, yöneticisi ve çalışanları hiçbir şekilde hukukî ve cezaî bakımdan sorumlu tutulamaz.

11. ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMLERİNİN GİZLİLİĞİNİN İHLALİNDE CEZAI MÜEYYİDELER

CEZANIN MUHATABI	CEZA TÜRÜ VE MİKTARI
Şüpheli işlemi MASAK'a bildiren kişi, kurum ve kuruluşlar Bu kimselerin işlemi fiilen yapan ve yöneten mensupları veya bunların kanuni temsilcileri ve vekilleri, Şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğuna herhangi bir şekilde vakıf olan diğer personel,	Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve Beşbin güne kadar adli para cezası

EK: 1

GENEL MAHİYETTE ŞÜPHELİ İŞLEM TİPLERİ

Müşteri Profiline İlişkin Tipler

- Müşterilerin yükümlülere başvurularında; ibrazı ya da tevdi gereken belgelerin yetersiz bilgiler içermesi, verdikleri bilgilerin birbiriyle çelişkili olması veya bilgilerin verilmesinde isteksiz davranılması.
- İşlem yapılması için para veya çeşitli hediyeler teklif edilmesi ya da müşteri hakkında suç gelirlerinin aklanması veya terörün finanse edilmesiyle ilgili olarak medyada menfi haberler çıkmış olması gibi şüphe duyulmasını gerektiren somut bir durumun varlığı.
- Müşterinin, genel müşteri davranış modellerinin dışına çıkması örneğin hakkında şüpheli işlem bildiriminde bulunulmasını engellemek amacıyla bazen çok yakın, bazen tehditkar tavır takınmaları.
- Müşterilerin işi/mesleği, mali durumu ile işlemleri arasında makul bir orantı bulunmaması.
- Müşterilerin, riskli kişi veya kuruluşlar ile ticari ya da başkaca bir ilişkisinin bulunması.
- Şirketlerin, faaliyet gösterilen sektördeki diğer kuruluşlara veya genel olarak şirket yapılarına nazaran mutad olmayan sermaye, ortaklık, yönetim ve istihdam yapısına sahip olması.

İşlemlere İlişkin Tipler

- Ticari faaliyet gösteren kişi veya kuruluşların faaliyetleri kapsamında olağan olarak tekrarı gereken işlemlerin münferit işlem olarak kalması ya da aksine olağan ticari hayatta sık yapılmayan işlemlerin sürekli olarak tekrarlanması.
- Mutad uygulamalarda toplu yapılması gereken mali işlemlerin, tespit ve bildirimlerden kaçınmak amacıyla, mantıklı bir gerekçesi olmaksızın bölünmesi.
- Yapılan ya da yapılmak istenen işlemin mutad ve makul hukuki veya ekonomik bir gerekçesi ya da mantığının olmaması.
- Müşterinin küçük küpürlerle yüksek tutarda nakit ödeme yapması veya sık kullanılmayan bir döviz ile ödeme yapmak istemesi gibi ödeme araçlarının alışılmadık dışında kullanılması.

SEKTÖREL MAHİYETTE ŞÜPHELİ İŞLEM TİPLERİ

Sigorta Sektörüne İlişkin Tipler

- Müşterinin şahsı, işi veya serveti ile makul bir ilgisi bulunmayan bir riski sigorta ettirmek için başvuruda bulunması.
- Müşterinin genel durumu ve mali profiliyle bağdaşmayan yüksek miktarda ve tekprimli poliçe talep etmesi.
- Müşterinin başka şirketlerden de poliçeleri olduğunu söylemesi ya da bunun tespit edilmesi ve bu durumun müşterinin mali profili ile uyumsuzluk göstermesi
- Müşterinin açıkça ilgisiz olduğu anlaşılacak üçüncü bir taraf adına sigorta poliçesi satın almayı önermesi veya sigorta tazminatının söz konusu tarafın hesabına transfer edilmesinin talep edilmesi veya açıkça ilgisiz olduğu anlaşılacak üçüncü taraf adına lehdar değişikliği istenilmesi.
- Küçük miktarda ve düzenli ödemeye dayalı poliçeye sahip olan müşterinin poliçenin kalan primlerini aniden peşin ödeme ile kapatması veya önemli miktarda yükseltme teklifinde bulunması ya da yüksek tutarlı yeni bir poliçe satın alması.
- Müşterinin sigorta primlerini yüksek miktarda ve özellikle nakit olarak ödemesi.

- Küçük miktarda ve düzenli ödemeye dayalı poliçeye sahip olan müşterinin poliçenin kalan primlerini aniden peşin ödeme ile kapatması veya önemli miktarda yükseltme teklifinde bulunması ya da yüksek tutarlı yeni bir poliçe satın alması.
- Müşterinin, makul bir nedeni olmaksızın ve önemli oranda maddi kayba uğrayacağını bilerek, poliçenin vadesinden önce geri ödenmesini istemesi
- Geçmişte genelde küçük miktarda poliçeler yapan müşterinin aniden yüksek meblağlı bir poliçe yapması
- Müşterinin, makul bir nedeni olmaksızın ve önemli oranda maddi kayba uğrayacağını bilerek, poliçenin vadesinden önce geri ödenmesini istemesi ya da ödemenin üçüncü bir kişi lehine yapılmasını talep etmesi.
- Müşterinin poliçe primlerinin sürekli müşteri ile görünürde alakasız olan kişi/kişiler tarafından ödenmesi
- Birden fazla düşük meblağlı poliçeler yaptıran kısa bir süre sonra hepsinin iptalinin talep edilmesi
- Müşterinin poliçe primlerinin dikkat çekici derecede farklı kişiler tarafından ödenmesi
- Müşterinin poliçe bedelinin üzerinde ödeme yapıp hemen ardından iade talep etmesi
- Poliçe kapsamında sigorta edilen kişi ile sigorta ettiren kişi(ler) arasındaki ilişkinin makul görünmemesi
- Yüksek meblağlı poliçe yaptıran sözleşme yürürlüğe girmeden cayma süresi içerisinde iptal edilip iadesinin talep edilmesi veya küçük meblağlı poliçeler ile bu eylemin tekrarlanması
- Müşterinin yapılacak sigortanın getirilerinden çok iptal koşullarını araştırması ve öğrenmek istemesi veya sigortanın getirileri ile ilgilenmiyor görüntüsü vermesi
- Müşterinin kendi mesleği veya faaliyet alanı ile alakasız bir konudaki riski, sorumluluğu veya emtiayı sigortalatmak istemesi

TERÖRÜN FİNANSMANI İLE BAĞLANTILI ŞÜPHELİ İŞLEM TİPLERİ

Terör Örgütleri İle Bağlantısından Şüphelenilen Kişiler veya Riskli Ülkelerle Gerçekleştirilen İşlemlere İlişkin Tipler

- Bir terör örgütü ile bağlantılı olduğu bilinen gerçek ve tüzel kişiler adına sigorta yaptırılması .
- Riskli ülkelerde açılan ticari bir hesaba, tazminat ödemesi yapılmasının talep edilmesi
- Riskli ülkelere sigorta primi gönderilmesi.
- Terörizm ve kaçakçılığın yoğun olarak görüldüğü veya vergi cenneti olarak bilinen ve müşteriyle açık iş bağlantısı olmayan ülkelere müşteri adına hasar tazminatı, iade prim transfer edilmesi.

Kâr Amacı Gütmeyen Kuruluşlara İlişkin Tipler

- Kâr amacı gütmeyen kuruluşların beyan edilen amacı, faaliyetleri ve görünen kaynakları ile sigorta işlemlerinin niteliği, büyüklüğü arasında uyumsuzluklar olması.
- Kuruluşun prim iptal iade gibi işlem taleplerinin sıklığı ve sigorta bedellerinde ani artışlar ortaya çıkması.
- Kuruluşun sadece yurt dışından bağış alması veya bağışların önemli bir kısmının yurt dışı kaynaklı olması.
- Kuruluşun yöneticilerinin yabancı uyruklu olması,
- Kuruluşun izah edilemeyen bağlantılarının bulunması;
- Yeterli personeli, uygun bir işyeri ya da telefon numaraları bulunmayan kuruluşların, yoğun faaliyette buldukları izlenimi yaratan sigorta işlemlerinde bulunması.